

Nagyszebeni

KATH. EGYHÁZI TUDÓSÍTÓ.

Előfizetés egész évre 1*50
Egyes szám ára 14 fillér.

Szerkeszti és kiadja:
Róm. kath. plébánia hivatal
Nagypiac 2.

Megjelenik minden hó 15-én.

Én vagyok a fölrámadás és az élet.

Háborús év halot-
tak napja! Fél Europa
újonhantolt temető, fél
Europa fekete gyász-
ban Milyen kegyetlen,
milyen dús volt a halál
aratása az elmúlt esz-
tendőben! Mindenki-
nek van halottja, gyá-
sza; ez a halottak
napja mindenkié. Apró
mécses gyújtunk sze-
retteink sírján; a mesz-
sze elhaltaknak, a csa-
tamezők megdícsőített
hantjai alatt nyugvók-
nak csak lelkünkben
gyújthatunk emléke-
zésből, kegyeletből
imádságból meleg vi-
lágosságot. A temető-
ben csillogó fények
a ki nem aludt kegye-
letnek-szeretnek jel-
képző mécssei; lelkünk
imája az el nem sza-

kadt lelki köteléknek záloga. Más világba költöztek ők, de élnek, nemcsak szívünkbe rajzolva, hanem élnek az Úr fényességétől körülragyogva. Hiszen a lélek örökké él!

És Krisztus azt mondja, hogy nemcsak a lélek él, az elhantolt test is élni fog. Istennek eredeti alkotása: a test és lélek — mint a bünbeesés előtt lett volna — együtt fog élni. Ha a lélek Istent szolgálta, ha a test oda adta minden erejét az Úr és a felebarát tevékeny szeretetében, akkor újra együvé tartoznak. A temető kapujára fel lehet írni: Resurrecturis. Itt pihennek azok, akik fel fognak támadni. A lélek és test elszenevedik a halált, kell hogy mindkettő bevonuljon a megdicsőülés hónapja. A magot elvetik a földbe, romlásnak indul s csak azután nő ki az ifju zöld hajtás belőle. Az ember nem arathatja az örök életet, ha el nem enyészett a muló élete. Aki az elvetett magból élő növényt fakaszt, az az elhantolt hamvakat is új életre támaszthatja. Krisztus Urunk feltámadása a záloga a mi feltámadásunknak. Krisztus Urunk, aki azt mondta magáról: Én vegyök a föltámadás és az élet, Ő járja végig az otthon imádkozó hitves, apavesztett gyermek nevében a harcmezők sírjait, az ő kegyelme gyűjt ott meleg világosságot, s az ő világossága behat tulvilágban élő lelkünk feléhez, amíg mi érte imádkozunk. Ő fogadja szeretetébe azt, akinek neve bele van írva szívünk egy nyitott sebébe.

Hiszek a test föltámadásában, hiszek az örök életben. Hitemben bírom azokat, akiket elvesztettem, hitemben vagyok együtt velők halottak szent estéjén.

A három egyház.

„Milyen boldog vagyok újra a kath. egyház ölében“, mondta, egy előkelő hölgy röviddel áttérése után. Mindenszentek napja és halottak napja, milyen szép családi napok az egyház kebelében! Nem fölemelő gondolat a szentek egysége közössége? És mit, jelentenek e szavak? Élő kötelék van mindazok közt, kik Krisztusé vagyunk s homlokunkon hordjuk a szent kereszt jelét: az égben megdicsőültek, a földön küzdők és a tulvilág tornácaiban szenvedők. Egy nagy ország vagyunk mi kiterjedve az egész földön, az égen és a földalatt. Hit és szeretet egy

testté köt össze minket, melynek feje Krisztus. Csak a hitetlenség és a bűn szakítja szét a kapcsolatot. Ezért vannak az egységből kizárva az istentelenek s az örök lángok javíthatatlan lakói. Mi, akik Krisztusban hiszünk és őt szeretjük, egy szellemi test tagjai vagyunk, egymást segítjük az egyesek és az egész javára. Noha az égi testvéreinknek felvirradt már az örök élet napja és ők szemtől szembe látják az Urat, abban hiszünk mi is, akit ők szemlélnek; Őt szeretjük, akit ők szeretnek. Mert egy az Úr, egy a hit, egy mindnyájunk célja, egy a köteték mely mindet körülvesz: a szeretet Krisztusban, kiált föl az Apostol. Lehet-e fontosabbat gondolni ez egység és közösségnél?

És van-e egyuttal kedvesebb, vigasztalóbb ennél az egységnél? Testvéreink a magasban életük árán szerzett pálmáikkal intenek felénk, kiket szeretnek, hogy kövessük őket könnyörögnek értünk az Úr zsámolyánál és erősítnek az élet nehézküzdelmében; követésre méltó példák ők mi nekünk.

A tulvilágban tisztuló-szenvedő testvérellekké részvétünket, irgalmunkat igénylő rokonok. Irgalmunkat és részvétünk pedig akkor tevékeny, ha imáink és jócselekedeteink által kiszabadítjuk őket szenvedéseikből. Ők tehetetlenek mostani helyzetükben. Le kell szenvedniök, azt, amivel többet adtak meg a világnak mint amennyit kellett volna adniök. Mi azonban tehetünk érettök sokat. A legutolsó hívó e földön gazdag fejedelem e zárva tartott lelkekhez képest. Az ima, a bucsú, a jó cselekedet egy-egy gyógycsepp a szenvedő egyház tagjai számára. Ők kérik, remélik segítő képünket, s ha adosságukat az utolsó fillérig lefizették az isteni igazságszolgáltatásnak akkor bőven viszonozzák közbenjárásukkal a mi apró segítségünket.

A szeretetnek e titkos kölcsönhatása, melyben örvendünk az örvendőkkel, együtt szenvedünk a szenvedőkkel és segítünk rajtuk, mily szép, milyen felemelő és mennyire méltó a katolikus azaz általános szeretethez. A Hiszekegyben pedig így valljuk meg ez igazságot: Hiszek a szentek egyességében.

A világi hatalom, hogy egy talpalatnyi földet szerezhessen, odaáldozza 100,000 ember életet is. Az Egyház az egész világ fejében sem adna egyetlen lelket.

(Bougand).

A sajtó nagyhatalma.

Krisztus Urunk egyháza két munkát végez a világban tanít és megszentel. Mindkettőt isteni alapítójának parancsából teljesíti a hitért, az igazságért, az örök szellemi javak épentartásáért. Az egyház megtartotta híven a reábizott igazságot, a szent isteni hitet, melyért küzdött, szenvedett, s amellyel az emberiséget ma is vezeti az örökkévalóság felé. S az egyház küzd az emberiség második nagy értékéért az erkölcsért is. Erkölcs és hit el nem választhatók. Az igazság nélkül, mely Istenhez köt és szeretet nélkül, melyből a jó erkölcs születik, sorvadt és szánandó, az emberiség és csak az igazság és szeretet birtoka által jut arra az épségre, melyre — sz. Pál apostol szavai szerint — Isten a föld nemzeteit teremtette.

Az emberiség e két nagy értékének megvédését az egyházra, tehát emberekre bízta az Ur. Nem kell sokat magyaráznunk, hogy ki e javaknak esküdt ellensége a modern világban. Ismerjük eléggé a rossz sajtó lélekölő erkölcsrontó munkáját. Érezzük mi ezt mind és mégis hiányzik az erkölcsi erő bennünk arra, hogy a jó sajtó hatalmát emeljük a rosszéval szemben. Gyengék vagyunk arra, hogy Üdvözítőnk parancsát: óvakodjatok a hamis prófétáktól hűségesen teljesítve megtagadnók magunktól a rossz sajtónak minden betűjét, mérgét és csak a jó sajtóterméket olvasnók.

Míg csak a magánéletben gyűjtogatjuk erkölcsi érzetünk apró mécsseit és nem csinálunk vallási és erkölcsi meggyőződésünkől világító tornyokat, addig a jó sajtóra áldozott fáradság holt tőke lesz, mely a rossz sajtóval nem bír, a jót pedig nem tudja hatalmassá tenni.

Kell azonban, hogy a sajtó kérdésében egyesült erővel dolgozzunk. Nagy műveket, aminőknek a tisztas, jó sajtót is tekintenünk kell, nagy tervek és áldozatok útján lehet csak létrehozni. A sajtó, akárcsak egy szobor nemcsak a szellem terméke, hanem anyagot, pénzt is követel. Ezért van szükség itt is szervezkedésre, apostolkodásra, áldozatkészésre.

Az anyagi áldozatokat erkölcsi javakért hozzuk. A sajtó erkölcsöt épít de rombol is. A sajtó, az élet minden terén küzdelmet jelent, részünkön a jónak, a nemesnek, az erkölcsnek és szépnek küzdelmét az örvénylő züllöttség, a romlás ellenében.

A mi jó sajtónk küzd háromért: az egyénért, a vallásért, és a nemzetért. A „világ Úra“ a rossz sajtó bélyege az egyén lelkén, életén látszik meg. Nézzük korunk emberét. Szülei oda adják fájdalmaikat, gondjaikat, szeretetüket, mindenüket; az iskola átadta nekik a tudás minden kincsét, a vallás felemelte, megneemesítette ifju korát. Mindhiába! Mire a komoly, tevékeny férfimunka kezdődik, ez az ember lelkileg már letört. Nincs ép világnézete, tehát nincs sem lábai alatt talaj, sem feje fölött tiszta égbolt, nem hisz az erényben, kegyelemben, magasabb hivatásban, kételkedik mindenben s egész foglalkozása az időnek agyonütése és a mámor.

Mi tette ilyenné ezt az embert? A mindennapi méreg: a rossz sajtó, amelynek minden figyelmét, idejét, erszényének jó részét odaadta.

Hogyan emlelhető ki az ilyen ember a sülyedésből, hogyan vezethető vissza az ép erkölcsöz, a tisztultabb életfelfogáshoz? Isten kegyelme után csak a jó sajtó, a hitben, felfogásban helytálló sajtó révén. Sajtótörvény nem elég! Az egyes embereknek kell jogaik és kötelességeik tudatára ébredniök. Jogaikéra, mert egészséges, léleknevelő táplálékra jogaik vannak saját pénzük fejébeni kötelességükére, mert legdrágább tulajdonukat kötelességünk minden szennytől megóvni.

A rossz sajtó a vallás ellen visz hadat. Nem ismer lelket sem erkölcsi rendet, sem tulvilágot. Számára csak egy létezik: az üzlet. Minél csiklandósabbat, minél újabbat, vakmerőbbet írni, hogy vegyék; ez a programja.

Mi ezzel szemben valljuk, hogy a jó sajtónak feladata meggyőzni az embereket arról, hogy fel kell hagyni a vallásos eszmék és lelkiismereti dolgok támadásaival.

Mi a jó sajtóval küzdünk harmadszor a nemzetért. A rossz sajtó nemzetközi szellemével, nemzeti hagyományainknak ellensége, történelmi nagyjaink érdemeinek lekicsinyölője.

Ha a rossz sajtó, az a vallástalan és gyakran nemzetietlen ujság elég merész arra hogy helyt adjon hasábjain a mi nemzeti és vallásos lelkiismeretünk ellen intézett támadásoknak, amint annyi esetben tette és teszi, akkor ez a sajtó és annak szerzői nem filléreket, hanem börtönt érdemelnek, örökös börtönt a megébredt nemzeti és vallásos érzések jogos követelésének elégtételeként.

Lássa minden katolikus és minden magyar ember a rossz sajtóban egyénisége, vallása, nemzeti léte pusztító ellenségét, családja, gyermekei ellenségét és pusztítsa ki lakásából, ellenben adjon ott helyet a jó sajtónak.

Emeljük, segítsük a jó sajtót léleknevesítő, nemzetmentő nagy munkájában! (Dr. W. A.)

Hasznos tudnivalók:

Október 17-én Nagyszombaton **sajtóvasárnapot** rendezünk. D. u. konferencia beszéd lesz (német keresztény tanítás lévén német nyelven) a sajtó kérdésről. E vasárnapon a hívek adakozásából begyűlt összeg a jó sajtó pártolására fordítatik.

A jó sajtó kiadmányai:

Napilapok: *Alkotmány.* VIII. Szentkirályi utca 28. Évi 28 K. — *Új lap.* VIII. Szentkirályi utca 4. Évi 14 K.

Folyóiratok: *Élet.* Budapest VIII. Danyanich u. 50. Évi ára 20 K. — *Mária Kongregáció* Budapest VIII. Mária u. 25. Évi 2 K. — *A keresztény nő.* Budapest Gizellatér 3. Ára 2 K. *Zászlónk.* Budapest VII. Damjanich utca 50. Ára 2 K. *Nagyasszonyunk.* " " " " " " 4 K. *A Kis Pajtás* " " " " " " 4 K.

A kath. klerus ott volt az Európai társadalom bölcsőjénél, a tudomány, művészet, ipar, tehát mindaz, amit a modern társadalom bir, eredetijében az ő műve. A közrend az állambéke minden eleme a kath. clerus működésének gyümölcse.

(I. Napoleon.)

A rózsafüzér története

Az ős keresztény korban megvolt már a szokás meghatározott számban több Miatyánkat mondani egymás után. Az apostolnak intelme, hogy szünet nélkül imádkozzunk, adott talán alkalmat erre. A mondott imák számoztatására apró köveket használtak a szerzetesek. Palladius beszéli Pál apátról, hogy háromszázszor szokta egymás után imádkozni az Úr imádságát s kezéből minden egyes után egy kövecskét ejtett ölébe. Később zsinorra fűzték a kövecskéket, avagy virágmagvakat, és úgy számították az elmondott imákat. Eleinte csak a Miatyánkat imádkozták ilyen módon. A 12. században már mellette találjuk

az Üdvözlégység Máriát. A rózsafüzért mai formájában Szent Domokos állította össze némi hasonlatossággal az egyházi személyek zsolozsmájához. Mint a papi zsolotárkönyvben 150 zsolotár van, úgy a nagy rózsafüzér is 150 Üdvözlégységet számlál közbe-közbe Dicsőség és Miatyánkokkal megszakítva. A Boldogságos Szent Szűzről, kit litániájában „Titkos értelmű Rózsának“ nevezünk, kapta a rózsafüzér is nevét. Olvasónak is nevezzük, mert rajta olvassuk meg az imádságok számát, s minthogy minden tized az Úr Jézusnak vagy Szűz Máriának életéből vett titkokat tartalmaz, mintegy benne olvassuk az Üdvözítőnek és Anyjának életét. A tizedeket megelőzi a hitvallás a keresztény élet kezdete utána pedig a három isteni erény: a hit, remény és szeretet kérése. Igaz hittel erős reménnyel és tiszta szeretettel telve kezd rózsafüzérébe a hívő sziv s válatokozva merül el az öröndetes a fájdalmas, vagy a dicsőséges titokba, miközben az imát melyre maga az Üdvözítő tanított meg és amelyjel az Úr küldötte köszönté a názáréti szűzet, mondja. Szébb, Istennek kedvesebb és így hathatósabb imáink alig vannak. És épen ebben rejlik a rózsafüzér nagy értéke. Ugyanazon szavak többszöri ismétlése nem von le semmit a szentolvasó mondásának érvényéből. Hisz ép az ismétlésben nyilatkozik meg az imádság melegsége és bensősége; az áhitat is nő, a bizalom is gyarapodik. Az Istendicsérés, a hálaadás és könyörgés szavai művészies harmoniában váltakoznak a rózsafüzérben. Minden Üdvözlégység ujlagos köszöntése a menyország Királynőjének és egyuttal hálás dicsőítése az Üdvözítőnek és az ő végtelen szeretetének, mely az Úr földi életében és így a rózsafüzér titkaiban minduntalan élénk tárul.

Praktikus jegyzetek: Az öröndetes rózsafüzért mondjuk hétfőn és csütörtökön; a fájdalmat kedden és pénteken; a dicsőségest szerdán, szombaton és vasárnap.

Pap által megáldott rózsafüzér minden szeméhez búcsú van csatolva. Megjegyzendő azonban, hogy az áldás csak az első használója számára érvényes.

A pápa a rózsafüzér-ájtatosságról. A pápa az Örökrózsafüzér Társulat Firenzében levő igazgatójához intézett levelében atöbbsi közt ezt mondja:

„A jelenlegi óra szomorú és komoly volta, a lelkek egyre növekedő erőtlensége, az a mélyen érzett szükség,

hogy a megpróbáltatásokat szenvedő népeknek vissza kell adni a béke áldását, mind világosan bizonyítja az Isten akaratát, hogy ma áhítatosabban és szakadatlanabban kell imádkozni mint valaha, hogy az Isten kegyelme szabjon határt a megbosszuló igazságosság végzetes utjának. A nagy vérontás közepette, amely nem hogy lecsillapította volna, hanem inkább még táplálta a testvéri gyűlöletet, megkezdődik a rózsafüzér várva-várt hónapja, amely a kegyelmek anyjának, a béke királynőjének van szentelve. Ezért az a mi kívánságunk, hogy minden rózsafüzér-ájtatósságon külön imát mondjanak a békéért. Imádkozzon valamennyi hívő, emelje éjjel-nappal karjait az ég felé, esdjen bocsánatot, testvéri szeretetet és békét.

Levélszekrény.

X: Mindenszentek napjának közelsége idézte fel bennem régi nehézségeimet a szentek tiszteletét illetőleg. A katolikus egyház nézetem szerint bálványimádást követ el a szentek, szentképek, ereklyék tiszteletében.

Felelet: Már a nehézség feladásában olyan szerencsésen választotta meg szavait hogy majdnem benne van a feleletem is. Nehézsége a szentek *tisztelete* körül van. Tehát megengedi, hogy mi a szenteket csak *tiszteljük* és nem *imádjuk*. És ez így van, helyes is, és ez nem bálványozás. A katolikus egyház tizparancsolata is így kezdődik: Én vagyok a te Urad Istened, idegen isteneid ne legyenek én előttem, faragott képet ne csinálj, hogy az imádjad. Aki tehát Istenen kívül mást *imád*,

az nem katolikus többé. Aki azt mondja hogy mi katolikusok akár az egyszerű nép fia is, Máriát és a szenteket imádjuk, az rágalmaz, azaz olyan bünt fog reánk, amit el nem követünk. A katolikus nép tudja, hogy Máriát és a szenteket nem szabad imádni, hanem csak tisztelni és közbenjárásukért hozzájuk imádkozni. Imádni és imádkozni az nem mindegy. Mert imádkozni annyit tesz mint könyörögni, kérni, imádni pedig annyit tesz, mint valakinek végtelen fölségét s veleszemből a mi semmiségünket elismerni.

És mi különös van abban, hogy a szenteket tiszteljük?

Nemzeti ünnepély alkalmával kitesszük a király képét, virágokkal diszitjük, kivilágítjuk, és ezen Ön nem ütközik meg. Mi oka van akkor azon

megbotránkozni, hogy mi katólikusok Szűz Mária szobrát, Udvozítünk édes anyjának képét díszítjük, a szentek képe előtt gyertyát gyújtunk? Bismark ceruzáit őrizve tisztelik a németek. Már mégis sokkal természetesebb, ha mi egy szent szívét tiszteljük, mely egészen felégett a felebaráti szeretetben, a jóttevésben, ha tiszteljük Xaveri Szent Ferenc jobbát, mellyel több mint százezer pogányt keresztelt meg India s Japán misszióiban, s amely missziókban martyrhalált is szen-

vedett. A szentek emberek voltak, mint mi, gyarló lények, de leküzdötték gyalogságukat, fölülemelkedtek az átlag emberen és ha az egyház szenté avatja őket, az csak annyit jelent, hogy szigorú vizsgálat megállapítása szerint úgy éltek, hogy szentül haltak meg és minden bizonyosan az égben vannak, s mint ilyenek Istennél közbenjárásra kérhetők, életüket pedig, érdemeiket, jótetteiket mi példaképpül vehetjük. Ez a katolikus felfogás és tanítás a szentek tiszteletéről.

Temetes Nagyszebenben.

Világlátott uriember vett részt a közel multban egy nagyszebeni temetésen és utána ezeket mondta: „Nagyvárosias kényelemmel, igen praktikusán és kegyeletet meg jó izlést minden tekintetben kielégítő módon vannak temetések berendezve. A halottat előre kiszállítják és a remek temetői kápolnából temetik el. Így elkerülük a résztvevők számára fárasztó, a gyászolók részére kínos, hosszú gyalogútat, a gyászoló ház költséges felszerelését. Minden a legszebb rendben és röviden megy végbe.“

Részünkről is felhívjuk a hívek figyelmét a modernül berendezett temetések felhasználására, ahelyet hogy házbóltemetést kívánnának.

A család és a háború.

Levelet olvas egy katona a lövészárokból. Körülötte enyészet, halálveszedelem. Olvassa édes anyjának reszkető kézzel írt, girbe görbe sorait, levelét annak, akivel évek óta nem törődött, kitől durván búcsuzott el, mikor jóakaró tanácsalt akarta útraadni vele. A katona könnyezik. Kezébe veszi a levéllel jött póstacsomagot. Szegény családtól szegény kis küldemény Istenem, hiszen ők is szükségét szenvednek, és mégis

küldenek, mégis nélkülöznek érte, oh és szívesen teszik, csak enyhíthessenek rajta. A kis csomagban van egy pár gyapjúhárisnya, rajta kis cédula. A nővére küldötte s igéri, hogy imádkozni fog érte. Igen a nővér, akit jámborsága miatt annyiszor kigúnyolt, aki keze munkájával szerezte meg szüleinek azt, amit, mint fiunak, neki kellett volna megszereznie. A csomagban van egy olcsó pipa és pakk dohány. Ezt atyja küldte, akit szégyelt, mert napszámos volt.

Ezentúl másképp lesz, mondja magában a katoná, és elgondolkozik, hogyan is fog viselkedni, ha Isten élve egészségesen engedni hazamenni. Torniszterén tábori kártyát ír haza, tele hálával, szeretettel.

Mellette egy népfelkelő ír levelet. Ép szünet van a tüzelesben. Előtte egy gyűrött levél, melyet feleségétől kapott, s amely oly szép, hogy senkisémm gondolná, milyen rosszul bánt ő feleségével és két kicsi gyermekével. Bizony, nem volt ő sem jó férj, sem jó családapá, aki csak övéinek élt volna. De az otthonlevők ezt elfeledték. „Csomag útban van, Isten óvjon” áll a levél végén. Ugyetlen gyermekkezekkel irt sorokban kap jókivánságokat hazaváró kicsinyeitől. Ah, ki tudja! mi lesz a jövő? Vajjon megérjük e a holnapot? De más leszek majd otthon, csak kerülnék egyszer bár néhány órára haza! . . .

Igy fűzi össze a kegyetlen háború a családiélet elszakadt kötelékeit.

Sok romlott szív megtisztul, sok gyermek lélekben kél újra a szülők iránti tisztelet szeretet, sok családi tüzhelyben lobog fel újra a szeretet melegítő tüze. Ez a háború iskolája.

Amilyen az asszony, olyan a család; amilyenek a családok olyan a város.

Nem menti meg a lelkedet, ha feleséged jó vallásos.

B. Sunday

Innen-onnan a nagy világból.

A szociáldemokrata titkár levele.

A Croix nevű francia napilap közölte a következő levelet f. é. jun. 17-i számában: „Kedves!— Azt írod utolsó leveledben, hogy a határra utaztadkor telve voltál lelkesedéssel, ma pedig minden bátorságod oda van s megelégtelted már a hét

hosszú hónap szenvedéseit. Olvasd figyelemmel leveletem és meg fogod látni, mit kell tenned. hogy hosszú szenvedések után eltűnő bátorságodat újra visszaszerezhesd. Nemrég elmondtam neked levélben, hogy mi történt velem a pompás lazarettben, hol a sebesültek a legjobb ápolásban részesülnek. Írtam neked esküvömről, első áldozásomról, bér mátkozásomról és gyermekeim megkereszteléséről. És Te bizonyára nagyon meg vagy lepődve mindezen, hiszen tudod milyen áldás tevékenységgel dolgoztam a (radikális szociáldemokraták) iparszövetségében, mint annak titkára. Honnan e változás? kérdezed. Ime a felelet: Tudtam, hogy roham előtt vagyunk. Az ellenségtől tartott, megfigyelő állást kellett megostromolnunk. Éreztem, hogy szerencsétlenül járok, hogy meghalok ilyen fiatalon. Mit tegyek? Nem volt egy csöppnyi bátorságom sem. Kinek panaszoljam gondjaimat. Szegény kicsi Mariskámnak? Az ő képe lebegett szemem előtt, de bátorságot nem adott. És akkor Isten jutott eszembe. Ha az Isten megengedi, hogy az ütközetet túléljem halálos seb nélkül, akkor hinni fogok benne. És imám meghallgatásra talált. Tízszere meg kellett volna halnom és ma is élek és gyógyulófélben vagyok. Ez a biztosítékoni, hogy Isten mindenhatóságában és jóságában higgyek. Isten vezetet e kórházba, hol alkalmam volt vallásos oktatásban részesülni. Jól meggondoltam a dolgot, mielőtt hozzá kezdtem volna. A veszély pillanatában megigérttem, hogy hinni fogok és nem akartam hűtlen szószegő lenni. Ma imádom Istent és imádkozom Ahhoz, akit oly sokáig nem ismertem. Ma belátom, hogy szörnyű esztelenség volt, hogy az egyház ellen küzdöttem. Belátom, hogy mi voltunk azok, akik csalatkoztunk.

Ha megakarod találni a bátorságot, akkor haladéktalanul és félelem nélkül keresd fel a tábort lelkészt, vagy akár mily más papot. Küldöttjei ök Jézus Krisztusnak, akinek fenséges tanairól te eddig mit sem tudsz. Te még ott vagy, hol én 3 hónappal ezelőtt. Megnyílik szemünk számára a fátyol, mely az igazságot eddig eltakarta... Éretted, ki soha még nem imádkoztál, és az egész világért, különösen azokért, kik Őt megbántják az oltár kövein fogok minden reggel, minden este imádkozni.

Katolikus élet Északamerikában: 1914 évben 310 új templom épült. 18,994 pap van, közülük 9883 plebános. A temp-

lomok száma 14,961. Van 85 papnevelő 6770 papnöven-
dékkel. 5488 plebániának saját u. n. plebániái iskolája nva,
melyekben 1,456,206 gyermek nyer oktatást. És mindez a hívek
adakozásából!

A német katonaság szelleme.

Tábori pap írja a francia harctérről: „Néhány héttel eze-
lőtt X-be érkeztem A templom gyónni kívánó katonákkal any-
nyira teli volt, hogy a felét el kellett küldenem, mert legjobb
akaratommal sem lettem volna képes mindnyájukat egy délután
meghallgatni. Másnap reggel a francia papnak kellett segédkez-
nie a szent áldozás kiosztásánál, hogy idejekorán készen le-
gyünk. A jelenlevő francia civil nép sirt, amikor látta, hogy az
áldozásra hívó csengő hangjaira majdnem mindnyájan fölállot-
tak és áldozni jöttek Sok ilyen örömben van itt részünk.“

Kik harcolnak és kik ellen?

Francia lapok minduntalan azt a vádat hangoztatják, hogy
a világháborút a német protestantizmus idézte fel a kalicizmus
leverésére. Statisztikai adatok azt mutatják, hogy Németországban
meg a többségben katolikus monarchiánkban együtt 63,126 923
kath. és 44,547.921 protestans van. Az ententenek pedig 62 mil-
lió katolikus és 45¹/₂ millió protestansa van. Tehát az entente
ellen nem protestáns többség harcol. Ha az ententehez számít-
juk a 110 ezer a keleti egyházhoz tartozó oroszokat, akkor in-
kább mondhatjuk, hogy a francia szabadkömüvesség harcol az
egyházüldöző cárismussal a pozitív vallás és egyházkövetők,
tehát mi ellenünk.

(E. K.)

Tájékoztató naptár.

Okt. 15.—Nov. 15.

Általánosak: 1. *Minden vasárnap* d. u. 4 órakor a polg. fiúisk. rajztermében Patronage.

2. A hónap *első hétfőjén* a Kongr. kápolnában az urak kongregációjának rendes összejövele.

3. *Minden kedden* d. u. 3 órakor a sekrestyében Szt. Antal-kenyérkiosztás.

4. *Minden szerdán* d. u. 6 órakor a R. K. iskolában egyházi zeneegyleti énekóra.

5. *Minden csütörtökön* d. u. 4–5-ig a r. kath. iskolában „Népkönyvtér”. A hónap *első csütörtökén* (nov. 4.) az Oltáregylet tartja d. u. 5–6-ig szentségimáclási óráját. Ugyanaznap d. e. 7 és 10 órakor egyleti szentmise.

6. A hónap *első péntekjén* (nov. 5.) regg. 7 ó. a plebánia templomban Jézus Szt. Szive ájtatosság.

7. A hónap második vasárnapján (nov. 14.) d. e. 10 órakor a plebánián patronage vezetőségi gyűlés.

8. A Szent Antal-egylet havonként egyszer tartja bizottsági üléseit. A tagok előre értesítetnek a gyűlés dátumáról.

Nov. 17: Pünkösöd utáni XXI. vasárnap. Misekezdet: „Mindenek, Uram, a te akaratodtól függenek, s nincs ki ellen tudna állani akaratodnak; mert te alkottál mindent, az eget, a földet s mindazt, amit az ég magában zár; Te vagy mindenek Ura”. *Imádság:* Óvjad, Uram, családotat szüntelen atyai kegyességeddel, hogy oltalmad által minden szorongattatástól megszabadulva jó cselekedetekkel legyen odaadó a Te neved iránt, A mi Urunk . . . *Lecke:* Erősségre int Szt. Pál az efezusiákhöz írt levelében. (6, 10–17). Vegyük magunkra a keresztény fegyverzetet: az igazság övét, az igazságosság páncélját, a béke evangéliumáérti készséget és mindenekelőtt a hit pajzsát, az üdvösség sisakját és a lélek kardját, mely az Úr szava lgy ellenállhatunk minden támadásnak. — *Evang:* Máté 18, 23–35. Példabeszéd a gonosz szolgáról. Az Úr nem bocsát meg annak, aki felebarátjának meg nem enged.

Okt. 24 Pünkösöd utáni XXII. vasárnap. Imádság: Isten oltalmunk és erősségünk, hajolj egyházad búgó imáira Ki

minden buzgóság forrása vagy és engedd, hogy amit hittel kérünk azt meg is nyerjük. A mi Urunk Jézus Krisztus által . . . *Lecke*: Szent Pál levelet philippiekhez (1.6—11). Bizzunk Jézusban, mert ő megerősít a megkezdett jóban. *Evang*: Máté 22, 15—21. „Adjátok meg a császárnak ami a császáré és Istennek ami az Istené“ mondja az Üdvözítő. Többet adtunk a világnak, mint kellett volna, Istentől pedig megvontuk még a köteles tartózásunkat is. Ezért bűnhődünk!

Okt. 30. Mindenszentek ünnepének vigiliája (okt. 31. vasárnap helyett.) Enyhített böjti nap, amidőn szabad ugyan hust enni, de csak egyszer szabad jóllakni.

Okt. 31. *Pünköszt utáni XXIII. vasárnap. Misekezet*: Szól az Úr: Én a békére gondolok és nem arra, hogy sújtsalak: hívjatok segítségül és meghallgatlak titeket, s minden helyen megoldom fogságtokat. *Imádság*: Old fel Uram, népedet bűneitől, hogy a vétek büncseitől, melyekbe gyarlóságunkban estünk, jóságod által megszabaduljunk. A mi Urunk J. K. által . . . — *Lecke*: Philippiekhez írt levél. 3, 17—21 és 4, —3. Legyünk az apostolok és szentek követői és ne járjunk a kereszt ellenségeinek nyomában. *Evang*: Máté 9, 18—26. Jézus meggyógyítja a 12 év óta beteg asszonyt, aki hittel és bizalommal megérinti ruhája szegelyét. Azután föltámasztja Jairus leányát. A bűnöst lelki halálából ma is új életre kelti Ő a bűnbánat szentségében.

November havában búcsút nyernek mindennap 7 évi és hétszer negyvennapos búcsút, akik naponként valamely templomban a tisztító helyen szenvedők javára ájtatosságot végeznek, és a pápa szándékára imádkoznak. Aki egész hónapon át mindennap elvégzi az ájtatosságot, meggyónik és a sz. áldozás hoz járul s a pápa szándékára imádkozik, teljes búcsúban részesül. Mindezen búcsúk XIII. Leo pápa engedélyével a meghaltakért is felajánlhatók.

Nov. 1. *Mindenszentek ünnepe*. Kötelező ünnepnap az összes vértanuk és szentek tiszteletére. Az egyházi év minden napján ünnepeljünk valakit az égből. E napon mindnyájuk számára rendezük örömnünnepet és erényben gazdag életüket a mi életünk példaképeül vesszük. *Szent lecke*: Sz. János jelenéseiben (7 fejez. 2—12.) látja a szentek megszámlálhatatlan sokaságát, akik minden nemzetből és népből fehér ruhában,

pálmaággal állnak a Úr trónja előtt és zengit az Ő dicséretét. *Az evangélium* a nyolc boldogságról szól. (Máté 5, 1—12.)

D. u. fél 5 órakor a központi; d. u. fél 6 órakor pedig a kath. temetőben megtartatik a kegyeletes gyászszertartás és szentbeszéd.

Nov. 2. *Halottak napja.* Szeretteinknek nem csak emlékét őrizzük meg, hanem gyakoroljuk velük szemben az irgalmas szeretetet, szent mise bemutatását, ima, búcsú, és jócselekedetek által.

A plebánia templomban a misék szokott rendben és órában lesznek. A központi temetőben d. e. 9 órakor lesz a gyász-mise a meghalt hűveinkért. A régi temetőben d. e. 8 órakor lesz a gyász-mise.

Nov. 4. Boromei Szt. Károly napján ne feledkezzünk meg imáinkban Püspök Atyánkról és Plébános Urunkról, kiknek ezen napon névnapjuk van.

Nov. 5. Szent Imre a magyar ifjuság védszentjének ünnepe. A szülők ajánlják gyermekeiket királyi szentünk különös pártfogásába.

Nov. 7. *Pünkösze utáni XXIV. vasárnap.* A husvét korán lévén 1915-ben, 24 helyett 26 vasárnap van pünkösöd után. A 24-ik vasárnap miséje mindig a legutolsónak marad. A 23-ik után azonban a Vizkereszt után kimaradt két vasárnap miséjét rendeli az egyház a két közbeeső vasárnapra. Így e napon a Vizkereszt utáni V. vasárnap miséjét mondja a pap. *Szent lecke:* Szent Pál (Kolossz. 3, 12—17.) a keresztény családi erényekre ínt: irgalomra kegyességre, alázatosságra, szerénységre, béketűrésre és mindennek fölött kölcsönös szeretetre. *Evang:* Máté, 13, 24—30. Példabeszéd a szántóvetőről, akinek földjébe az ellenség konkolyt vet a jó magok közé. Vigyázzunk, mit teremjen lelkünk, mit ültessünk bele s mit tartsunk távol tőle!

Nov. 14. *Pünkösöd XXI. vasárnap* melyen a Vizkereszt után elmaradt 6-ik vasárnapi misét mondjuk. *Szent lecke:* (I. Tesszal. 1, 2—0.) Pál apostol dicséri a híveket, akik örömmel fogadták és követték az evangéliumot. *Evang:* Máté, 13, 31—35. Az egyház hasonló a mustármaghoz, mely kicsiny kezdetéből világegyházzá nőtte ki magát. Krisztus országa hasonló a kovászhoz is, mert a lélekben kifejtett csendes működésével áthatja, megneemesíti az egész emberiséget.

Böjtek. Mindszentek vigiliáját lásd fenn Okt 30-án. Megtartóztatási napok a péntekes, melyeken csak a hús élvezése tilos, a többszöri jóllakás nem.

Miscalapítványok nov. 3 Horváth Klára; 4-én Horváth Klára rokonai. 8-án Neugeboren Barbála és 12-én Brém Julian-na lelkiüdvéért mondatnak alapítványos misék.

Predikáció és kereszténytanítás lesz *magyarul* okt 24 és nov. 7. d. u. 6 órakor és nov. 7. d. e. 10 órakor. *Németül* okt. 17, 24, 31. nov. 14. d. e. 10 órakor és okt. 17, 31. nov. 14-én d. u. 6 órakor.

Egyházi zene **Mindszentek ünnepén:** Büchler Es Dur miséje. Graduale Deus auribus nostris Schöpf Ferenctől. Offer-torium: sopran és alt dur Bauer Alajostól.

Halottak napján Moll Ferenc. G moll Requiem.

Hösi halál.

Roska Jakab az 50. gy. e. ifju szakaszparancsnoka, Roska Jenő helybeni hittanár öccse azon hősök közé tartozik immár, akik önként tették ifju életüket a haza oltárára és öreg katonához méltóan harcoltak utolsó leheletükig. Az ivangorodi emlékezetes, s az 50 gy. ezredre dicsőséges csatákban esett el Szeben nem irhatunk róla, mintha fellebbvalóinak sajátkezü leveleiből közlünk pár sort. *Simacek* ezredes irta a hős bátyjának a következő levelet:

1915. aug. 3. Nagyságos Uram! Kedves öccse az Augusztus 1-i csatában a becsület mezején dicső halált halt. Emlékét ezredünk örök időkiig tiszteletben fogja megőrizni, mert mint bátor katona vitézül harcolt s hősiezen halt meg. Fiatal hősünk aug. 2-án Kosjenitze város temetőjében katonai disz mellett temettetett el. Ugy a magam, mint ezredem tisztikara nevében fogadja őszinté részvétünket.

„Mindnyájunktól szeretett kedves öccse kezdettől fogva századomban a legnagyobb elismeréssel töltötte be hivatását. Az ő szakasza volt egyike a *legelsőbbeknek*, kik az aug. 1-i roham alkalmával az orosz állásokba behatoltak.”

Nagy lelkesedéssel vett részt minden válalkozásnál; fiatalasága ellenére igen óvatosan és mindig sikeresen vezette csapatát, melynek élén golyózáporban vezette a rohamot a 122. magaslat ellen, s a szakasznak sikerült vezetője személyes bá-

torságától feltüzelve elsőnek nyomulni be az ellenséges állásokba és a győzelemhez *lényegesen* hozzájárulni. Schmidt, főhadnagy.

Dr. Maksay ezredorvos pedig így ír róla: „Ivgorod hősiesség győzője a mi ezredünk, ezredünk pedig külön hősei közt emliti szeretett bajtársát, akiről elragadtatással emlékeznek meg mindazok, akik Őt harcolni látták, Az isteni végzés Őt a hősök azon rovatába sorozta, akik nemcsak vérökkel de életökkel is adóztak a hazának”. „Azok, akik hivatva vannak a hősök tetteit elbírálni, ismerik tartozásukat a hőssel és hozzátartozóival szemben s mindaz a kitüntetés, mely a hősnek volt szánva, a hozzátartozók vigaszául fog szolgálni és egy enyhítő csep lesz a fájdalmak tengerében. Az ezred felejthetetlen bajtársát zászlósként temették el és felterjesztették az *arany vitézségi érem* elnyerésére.” Királyunk kitüntetése mellé a napokban a német császár is küldött érdemrendet.

Szelidlelkű fiu volt, tiszta erkölcsű Mária — kongregánista. Halála szép életéhez méltó volt, s mindkettőért elnyerte az örök élet koronáját. R. i. p.!

Kronika.

„Az Úr keze ra tunk” szavakkal fejezzük be multkori számunkban azt a rövid közleményt, hogy északi diadalmas offenzívánk a májusi ájtatosságokkal együtt kezdődött és Úr napján Prsemysit, Szt. István ünnepén Novogeorgievszket vettük be. Most e szavakkal kezdjük Belgrád bevételéről szóló hírünket. Mint egykor, 1716-ban, kétszázezer emberrel szemben Savojai Jenő herceg 50.000 főnyi seregével a szent rózsafüzérrel kezében s a „Rózsafüzér Királynéjának” segítségül hívása mellett vette

be Belgrád várát, úgy vették be vitéz seregeink 1915 október havában, a rózsafüzér ájtatosságok első kilencedének végén Belgrád várát. A rózsafüzér ájtatosságban legyünk búzgók és könyörögjünk a háború sikeres végéért is, a győzelem után a béke áldásaiért, a jobb nemesebb jövőért a Rózsafüzér Királynéjához!

A Főpásztor a háborús idők leküzdhetetlennek látszó nehézségei ellenére is megtartja őszi bérmautját. Apostoli buzgalommal és hősiességű áldozatkészséggel vág neki az ezernyi

akadályoknak s órákat töltve döcögős kocsikon, fölkeresi egyházmegyénk legeldugottabb zugait, hogy híveit a bérmálás szentségének kegyelmében részesítse és a háború megpróbáltatásai között vigasztalja. A püspök úr a kézdi-orbai esperesi kerületben a következő sorrendben osztja ki a bérmálás szentségét:

Szeptember 21-én: Kézdivásárhely, 22-én: Kézdiszentlélek (bérmálás és kongregációfelavatás), 23-án: Kézdikövár, 24-én: Kézdiszárzapatak, 25-én: Torja, 26-án: Futásfalva, 27-én: Alsócsernáton, 28-án: Zágon, 29-én: Kovászna, 30-án: Zabolá, — Október 1-én: Imecsfalva, 2-án: Szentkatolna, 3-án: Gelence, 4-én: Ozsdola, 5-én: Kézdisárfalva, 6-án: Nyujtód, 7-én: Kézdimartonos, 8-án: Beck, 9-én: Sósmező, 10-én: Lemhény, 11-én: Esztelnek, 12-én: Kézdiszentkereszt, 13-án: Sepsiszentgyörgy 14-én: Brassó. 15, 16, 17-én: Kolozsvár. Imánk kiséri főpásztori utján.

Fejede' mi adomány. Ozv. ör gróf Pallavicini Edéné szül. Mailáth Etelka grófnő, püspök atyánk nővére a napokban 100.000 koronát tett le a Központi Oltáregylet tulajdonát képező budapesti Örökimádás templom még fennálló adóssá-

gainak törlesztésére. Amikor másik kezével ugyan csak száz ezreket adott már a háza oltárára háborus célokra, a lelki erő ápolására, mely a háborúban a leghatalmasabb tényezőnek bizonyult, gondol és áldoz. Áldás a lelkekre és áldás a házára is, hogy vannak, kik szüntelen gondolnak a lelkek, erősítésére és táplálására.

Kitüntetés. *Varga Péter* volt nagyszebeni kadetiskolai tanárt, a harctéren tanusított vitéz magaviseletéért ő felsége a II. osztályú lelkészi érdemkereszttel vörös-fehér szallagon tüntette ki *Dr. Kondr Vilmos* ezredorvosnak a 919 táborigyógyintézet parancsnokának kiváló és áldozatkész szolgálatának elismeréseként a király a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta a katonai érdemkereszt szallagján. — Hősi halált halt *Rummler Hermann*, 5-ik gyalogezred zászlósa, Rummler Odön helybeli gyáros fia az arany vitézségi éremmel tüntetett ki.

Előléptetések a hadseregben. Ő felsége hadnagyokká nevezte ki *Rückauf Vilmos* 31. gy. e. és *Dietl Lorand* 51. gy. e. zászlósokat; főhadnaggyá *Krarviecki Ervin* 12. táborigyógyintézet hadnagyát.

Szentségtörő betörés. E hó 13-án eddig ismeretlen tetetések behatoltak a segesvári kath. templomba, feltörték a sekrestyében felállított szekrényt, valamint a főoltár szentségházát és elrabolták az ott levő szent edényeket a Szentséggel, a parikulákkal együtt, és pedig elvittek egy szentségtartót, egy áldoztató kelyhet, egy misemondó kelyhet és egy ezüst feszületet. A monstrancián e felírat volt: „*Jézusom neked élek, neked halok. Dr. Beldi László főgondnok Segesvár.*” A rendőrség a nyomozást megindította.

Orömmel üdvözljük a Miskolczon újra megjelenő Kath. Egyházi Tudósító lap társunkat, mely első számával okt 1-én köszöntött be híveihez. Előfizetőinek száma meghaladta az *ezeret*, míg nálunk sem a magyar, sem a német, külön-külön nem ér el 150-ig sem. Az előfizetők nagy száma Miskolczon lelkes katolikus nők munkájának eredménye. Van, aki egymaga 40 előfizetőt gyűjtött. Szerencsés és áldásos működést kívánunk! Magunknak pedig hasonló jókat!

Isk. láinkból. A kath. fiulemi (Kisföld utca 18) 116 tanulót vett fel: I. osztályba 26, II. ba 25. III. ba 29 és IV. be 36 fiut.

Egyesületi élet.

Mária kongregáció. A helybeli áll. főgimnáziumban járó róm. k. növendékek az új tanév kezdetével ismét megkezdtek kongregációi működésüket. Heti gyűléseik külön vannak, a felső osztályosoknak szombat délután, az alsó gimnázistáknak pedig szerda délután a Terézárházban. Prefectusok lettek Menassági László VIII. oszt., Györy Endre IV. o.t.

Cselédpatronage ez idei működését szeptember hó 29-én kezdte meg. Megelőzőleg a patronage vezetősége a belvárosi plebánia helységben gyűlt össze megbeszélés végett és elhatározta, hogy minden vasárnap egy lady három patronessevel fog felügyelni a leányokra és

nekik a gazdasszonyi teendőkről utmutatást adni, az irni—olvasni nem tudókat pedig oktatásba részesítik.

A Népszövetség a háborura való tekintettel működését a nyomtatványok terjesztésére szoritotta. Jelentkezni állandóan lehet legnagyobb egyletünk tagjai közé.

Szt. Antal bizottság havi gyűlését okt. 11-én tartotta. Bogdán Gézané úrnő helyébe, ki sajnálattal távozás miatt a bizottság-tagi tisztéről lemondott, Sinszky Gézané úrnő lépett.

Kath. férfiak kugliegylete minden csütörtökön este 8 órakor jön össze kellemes órákra az Unicum vendéglőben.

Jotékonyság.

„Akinek két ruhája van, adja egyiket a szűkölködőnek; s akinek elege van, hasonlóképp cselekedjék.” L. kács. 3 fej. 11. v.

Szent Antal kenyérre adakoztak: Julius 8. től egész augusztus 27-ig szent Antal perselyébe begyűlt: 956 K. — Azonkívül adakoztak még: Gregor-ich Viktorné 14 K., Glossné 10 K., Dr. Ferenczy Sándorné 20 K. Aug. 27-től okt. 8-ig pedig 822 K gyűlt be. Ezen összeg legnagyobb részben ki is osztottat a szegények között.

Isten fizesse meg!

Az egyházközség számára adakozott: Bischitz Antonia vetítőgépet néhány képsorozattal.

Szegény gyermekek számára: S. M. 7 K., Dr. Ferenczyné egy táblát és egy felöltőt

A kath. népkönyvtárnak: Bournáz úrhölgy 9 évfolyam folyóiratot.

Szegény iskolás gyermekek hittankönyve számára: Kifa Jánosné 4 K.

Megvakult katonáinknak: Pálinkás N-né 1 K.

Plebániai anyakönyvi hivatalból.

Megkereszteltettek:

Szept. 10: Greger Károly (sz. szept. 1.) Szept. 17: Hovány Adél Priszka (szül. jan. 15.) Benedek Ferenc (szül. szept. 7.) — Szept. 19: Berger Lajos, Joahim, Frigyes, Mária (szül. szept. 2) Avramu Anna (szül. szept. 10.) — Szept. 21. Papp Ernesztina, Magdolna (szül. jul. 23.) Vesely Anna, Sofia (szül. szept. 11.) Okt. 5. Racl J. János (szül. 1914. nov. 30.) Okt. 10. Buche János Mihály (szül. szept. 22.) „Akik Krisztusban vagytok megkeresztelve, Krisztus alakját vettétek föl magatokra.” Galat 3.27.

A házasság szentségében életszövetségre léptek:

Okt. 6-án Hauser János és Baranak Szerafin.

„Tiszteletes legyen mindenben a házasság” Zsid. 43. 4.

Hallottaink:

Szept. 13. Kneil Gottlieb 63 éves, szentségekkel ellátva. — Szept. 23. Papp Ernesztine Magdolna, 2 hónapos

És szózatot hallék menyből, mely ezt mondá nekem: Irjad: Boldogok a halottak, kik az Urban halnak meg”. Jelenések k. 14. 7. 13. v.

Lapunkhoz mellékelve küldjük a szeretett társulat VIII. számú körlevelét azon előfizetőink számára, kik 60 fillér ellenében a mindig szép körlevél megszerzésére vonatkozó óhajukat nálunk bejelentették.